

BODZIEC (11) *sb*

bodziec *m* (8), **bodźce** *n* (1), bodziec *a*. bodźce (2); bodziec *BielKron*, *BielSpr*, *Cadag*, *WujNT* (3), *SkarKaz*, *VotSzl*; bodźce *WyprPl*.

-dźc- (5), -jc- (1); -dźc- *RejZwierc*, *OrzJan*, *WyprPl*, *WujNT*, *VotSzl*; -jc - *BielKron*.

o oraz e *jasne*.

sg *A* bodziec (5). ◇ *G* bodźca (1). ◇ *I* bodźcem (2); -em (1), -(e)m (1). ◇ *pl N* bodźca (1). ◇ *G* boj(c)o(w) (1). ◇ *A* bodźce (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Zaostrzony kij, ostre narzędzie służące do popędzania bydła, oścień; kolec; acumen, cuspis Calag; stimulus Cn* (9) : *Calag* 458a; Turcy zaśię gdy ná dobywánie miáltá/ álbo ná woynę/ ciálem ráczéy fámym nie fercem idą: oftrym bodźcem iáko bydło do muru ná czoło/ [...] popycháni bywaią. *OrzJan* 46.

Przen: Zachęta podnieta (6) : *RejZwierc* 56v; zořtawmy Cárthago w cáłości/ ktora ieřt iáko ieden bodziec pobudzáiác męże Rzymłkie walką fwoią *BielSpr* 38v; *SkarKaz* 205b; *WujNT* 645, *2.Cor* 12/7; *Acz gdyby virtus militaris haberet digna vt supra commemorata praemia, vitia vero iustas poenas: tedyby mniej tego bodźcá potrzebował narod nářz řzláchecki. VotSzl* C3.

Wyrażenie: »bodziec grzechu«: SMIERC ieřt řkaránie zá grzech. [...] Y bodźcem grzechu [Stimulus autem mortis peccatum est]. WujNT Bbbbbbb 4v.

2. *Kolec u ostrogi* (2) : Polacy nořli [...] oftrogi bez boycow ofobnych *BielKron* 397v; Niemiał řie téż z czym drożyć/ bodźcá [*starych ostróg*] połamáné *WyprPl* A4v.

Synonim: 1. stark.